

или гегж-тж и тамъ за много врѣмя пакъ отъ свои собственны опыты да учи та да ся научи на онова, что-то ще му е работа-та, за коуж-то ни спомянь не было въ училище-то. Ето что е причина-та гдѣ-то у насъ и до сега отъ никого еще не ся е оцѣнила наука-та за нѣчто, нѣ на мѣсто неж въведохъ учение-то на чюжды-ты языцы: Френскый, Ангелишкый, Нѣмскы, Турскы, Грыцкый и пр. и нѣкон родителіе ако да знаяхъ че сжществува на свѣта и Кынезскый языкъ и него быхъ поискали и въвели да ся прѣдава на дѣтца-та имъ. А зашто ся прѣдпочетохъ чюжди-ти языци, отъ наукж-тж? зашто-то тя, както казахмы, не можѣ нигдѣ и въ ничто да ся приложи на нашиж-тж работж, на нашій животъ, на кѣсо: не можя никой да ся ползува и помогне съ неж и отъ неж, а отъ чюжды-ты языцы може чловѣкъ да рѣче баремъ едно „бонъ журъ“, или „гутенъ моргенъ“ прѣдъ нѣкого си Френца или Нѣмца и пр. И така наши-ты главны училища и отнапрѣдъ не бѣхъ цѣлы съ себе си, нѣ сега съ чюжды-ты языцы станяхъ пакъ досуцъ врьтоглавы. Ако погляднете тукъ на программж-тж на многобройны-ты имъ класове, рѣкли быхте: това е съвършена гимназія; ако ли прѣгледате въ кой класъ каквы и по колко прѣдмѣты сж опрѣдѣлены да ся изучать на день, въобразили быхте си ученицы подобны Самисону; а като съберете и двѣ-тѣ тыя, излѣзе на-ржкж нула — дѣтца, кои-то еще не можтъ да си врьжатъ гащы-ты, впрѣгнжты да *чешжтъ* еднж кола науки и языцы на день па, едно за кракъ друго за главж, карать ж все така по нѣколко години безъ да знажтъ и тыи зашто и за какво така, и най-сѣиѣ като не можтъ и тѣи сами да засладять отъ нѣчто, кое-то да ги привлѣче къмъ наукж-тж, то или вече имъ ся урази и ги досрамѣе отъ прѣхождане до училище-то и обратно или пакъ науки ся доврѣшять въ училище-то та оставять учение-то, и поискать да ся оправать пѣкъ на нѣкаквж работж, ала каквы излизать изъ училище-то? учени недоучени ни въ едно ни въ друго безъ никакво право и основно знаяніе, безъ никаквы самостоятелни мысли и начяла, а слѣдователно и за ничто неврядни и непригровени. Ето каквы сж плодове-ти на наши-ты училища! ето такывы сж училища-та ни отъ десятиж години на сѣмъ у насъ и все така и днесъ ся люшкать